

KAISU TUOKKO
KOSTO

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Copyright © Kaisu-Maria Toiskallio ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2023

ISBN 978-951-1-45429-8

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2023

*Omistettu rakkaalle äidilleni, jota ilman tätä kirjaa ei olisi.
Hela familjen går ut med vapen.*

PROLOGI

Meri oli pläkkityyni. Muutama lokki kirkui laiskasti purjeveneen yllä, ja aurinko paistoi toukokuun iltapäivän rauhallisuudessa. Ylva katseli rantaan aurinkolasiensa takaa ja käänteli hajamielisenä Damernas Världin sivuja. Veneen kääntyessä aurinko löysi hänen kasvonsa, ja hän kohensi asentoaan auringonvarjon alla, pöyhi selkänsä takana olevaa tyynyä ja siemaisi lisää vadelmaista belliniään. Vain yksi nyt ja toinen kun he lähtisivät takaisin päin, niin hän oli luvannut Åkelle.

Hänen miehensä rakasti purjehtimista, Ylva taas viihtyi paremmin heidän huvilansa puutarhassa. Ylva ei pitänyt merestä, se tuntui hänestä yhä edelleen liian arvaamattomalta. Poikkeuksellisen tyyni sää oli saanut hänet lähtemään mukaan, mutta siihenkin oli vaadittu monen päivän suostuttelu. Hän nautti miestänsä enemmän siitä, kun vene kulki moottorilla.

Åke kutsui häntä joskus hellästi maakravukseen. Onneksi heidän kolme tytärtään olivat äitiään innostuneempia isänsä lempipuuhasta, ja Åke sai heistä aikoinaan lähes aina seuraa ja apua purjehduksilleen. Nyt tyttäret olivat kaikki jo aikuisia ja asuivat Sandraa lukuun ottamatta Vaasassa

perheineen. Sandra oli miehensä Thomaksen kanssa ostanut talon vanhempiensa naapurista ja jäänyt asumaan Kristiinankaupunkiin. Thomaksesta Åke oli saanut kaipaamaansa seuraa purjehtimiseen, ja miehet tekivätkin kesällä vähintään pari pidempää purjehdusreissua, aina silloin kun heidän vaimonsa siihen antoivat luvan.

Åke istui ruorin takana tyytyväisen näköisenä ja hidadisti vauhtia entisestään, kun he saapuivat Kanuunakallioiden kohdalle. Miehen vahvasti ruskettunut iho kiiltelee aurinkorasvasta, jota tämä lisäsi tunnollisesti parin tunnin välein. Jos vanhat merkit pitivät paikkansa, Åke nappaisi kohta piippunsa ja tupruttelisi ilmoille vaniljantuoksuista piipputupakkaansa.

Ylva säpsähti huomattessaan lokin lentävän hyvin alhaalla, lähes heidän veneensä tasolla. Hän ehti juuri huudahtaa ”Åke!”, kun kolme muuta lokkia alkoi huutaa heidän veneensä yläpuolella. Åke, joka oli tottunut kaikenlaiseen purjehdusreissuillaan vuosien varrella, huitaisi ensin kädellään vähätellen, mutta nousi sitten itsekin seisomaan hämmentyneen näköisenä. Lokkeja oli yhtäkkiä toista kymmentä kirkumassa jollekin, joka kellui heidän veneensä vieressä rannan puolella.

Myöhemmin Ylva kuvaili näkemäänsä poliisille ja Facebook-päivityksessään näin: ”Oli kuin elvytysnukke olisi kellunut vedessä.” Ylva oli SPR:n kunniajäsen vielä eläkeläisenäkin, ja kertoi ajatelleensa, että joku oli heittänyt piloillaan Anne-nuken veteen aiheuttamaan hämmennystä. Sellaistahan nuoriso teki nykyään, kiusaa ja tyhmyyksiä. Kun hän oli tajunnut, että kyseessä ei ollut elvytysnukke vaan ruumis, oli hän alkanut kirkua, ja Åke oli joutunut taluttamaan hänet kaajuuttaan. Mies oli antanut hänelle lasin eteen, kehottanut juomaan kaksi lasillista pelkkää kuohuviiniä tasaisin kulauksin ja

soittamaan Hasse-veljen apuun. Åke oli soittanut hätänumeroon, saanut ohjeet pysyä paikallaan ja olla koskematta ruumiiseen.

Päiväkirjasta, ennen

Toukokuun loppu, ja tuntuu siltä, että elämä on vihdoin todella alkamassa.

Elämä kuohuu minussa, enkä malta odottaa, että pääsen elämään omaa elämäni, sellaista, jota minä haluan, ilman rajoituksia. Siihen ei mene enää kauaa, mutta jokainen hetki tuntuu pitkältä.

Suonissani kuohuu villi veri, ja tunnen syvällä sisälläni, että jotain ihanaa tulee tapahtumaan.

Kesä alkaa, elämä alkaa ja mitä vain voi tapahtua.

Ehkä tämä kesä on se, jolloin rakkaus tulee elämäni.

Ehkä koen jonkun ihanan seikkailun.

Tai sitten vain nautin nuoruudestani, ja tästä ainutlaatuisen ihanasta elämästäni, kirjoitan runoja siitä kauneudesta, jota näen ympärilläni, itsessäni, kaikissa luojan luomissa.

Love this life, don't wait until the next one comes!

1. LUKU

Meri kimmelsi Pohjoismaiden pisimmän kivisillan molemmin puolin kauniisti. Ilma oli lämmin muttei liian kuuma, juuri täydellinen juoksulenkille. Turisteja voisi olla vähemmänkin, nyt on vasta toukokuu, Eevi Manner mielti, kun hän joutui väistämään sillan kupeessa humalaista pariskuntaa. Mies oli horjahtaa suoraan hänen päälleen.

Kristiinankaupunki oli kuten lähes kaikki suomalaiset kaupungit, se näytti parhaat puolensa kesällä. Kaupunki veti puoleensa ihmisiä ja erilaisia kesätapahtumia. Oli perunafestivaalia, Cittaslow-viikkoa ja kesämarkkinat. Eevi piti enemmän talvesta, hänestä tuntui, että silloin kaupunki oli aidoimmillaan, tyhjänä ja hiljaisena. Kaikki muut ajat kesän ulkopuolella olivat sitä todellista cittaslow-aikaa, hän hymähti. Nuoruudessaan hän ja hänen veljensä olivat olleet vakuuttuneita, että Morrissey oli kirjoittanut Everyday Is Like Sunday -kappaleensa Kristiinankaupungista.

Eevi kääntyi Merikadulle ja jatkoi pitkin Rantakatua Saunapuistolle saakka ennen kuin kääntyi Puistokadun jälkeen omalle kotikadulle. Hän oli aamulla luvannut itselleen ja miehelleen Mirekille, ettei tänään tekisi mitään töihin liittyvää ja pysyisi poissa somesta. Hän olikin käyttänyt aamu-

päivän lukemiseen ja nauttinut siitä, miten romaanin kieli ja tarina olivat vieneet hänen ajatuksensa pois kaikesta ahdistavasta. Ja kun lounaasta oli kulunut riittävän kauan, oli hän lähtenyt lenkille saadakseen loputkin kuonat pois mielestään.

Viimeisellä suoralla Eevi puristi itsestään tapansa mukaan loput energiat, ja pihalla hänen oli vaikea puhua, kun hengästys piti häntä tiukassa otteessaan. Mirek tuli samaan aikaan ulos piharakennuksesta ja nauroi hänelle lempeästi.

”Älä hyvä nainen tapa itseäsi tuolla rääkillä! On varmasti helpompiakin tapoja kuolla.”

Eevi ei saanut sanaa suustaan, huohotti vain hikoillen ja yritti saada kasvoilleen jotain hymyn tapaista. Mirek ei ymmärtänyt juoksemista juoksemisen ja kuntoilun vuoksi. Tälle juokseminen tuli kysymykseen vain, jos oli todella kiire tai piti päästä jotain pakoon.

Eevi istui nurmikolle venyttelemään ja katseli samalla heidän pihaansa. Piharakennus, jonne Mirek oli rakentanut ateljeensa, kaipasi uutta maalia pintaansa, mutta muuten kaikki näytti kauniilta. Eevin mielen valtasi heiveröinen toivo pitkästä aikaa. Hän oli yllättynyt keväällä siitä, kuinka mielenkiintoista oli seurata puutarhan heräämistä eloon talven jälkeen, ja hänen vanhempiansa vuosien mittainen ahkera työ antoi heille nyt aika vapaat kädet puutarhanhoidon suhteen.

Mirek istui puutarhatuolilla ja maisteli oluttaan mieteliäänä. Miehen komea profiili sai Eevin vieläkin ajoittain tuntemaan hämmästyksi siitä, että tuo ihminen oli halunnut jakaa elämänsä hänen kanssaan. Varsinkin kun heidän ensi kertaa tavatessaan Eevi oli ollut aika hauras, eikä hänellä tuolloin ollut omasta mielestään ollut kovin paljoa annettavaa kenellekään. Mutta niin vain tämä ihminen oli rysäyttänyt läpi

hänen suojamuuriensa ja pysynyt vierellä alkuvaiheen irtautumisyrityksistä huolimatta. Rakkaus oli tehnyt kaikesta mahdollista, ja siitä rakkaudesta Eevi oli ollut pitkään erittäin onnellinen. Ja viime syksynä, Eevin uupuessa, mies oli ollut hänelle elintärkeä tuki. Kun Eevistä ei ollut mihinkään, oli Mirek pukenut hänet, kävelyttänyt häntä pitkin lähikortteleita, ruokkinut hänet ja antanut hänen itkeä ahdistustaan syliinsään.

Eevi mietti vielä hetken, kertoisiko miehelleen toiveikkaasta olostaan, siitä että hänestä oli viime päivinä tuntunut siltä, että raskaus voisi olla sittenkin mahdollinen, vihdoinkin. Hänen rintansa olivat olleet arat, ja mielestään Eevi oli haistanut kahvin ja mausteet aiempaa tarkemmin. Kuukautisetkin olivat ainakin jonkin laskutavan mukaan ehkä päivän myöhässä. Eevi kamposi itsensä ylös nurmikolta mutta päätti kuitenkin olla sanomatta mitään. Hän silitti miehensä käsivartta matkalla sisälle ja huikkasi vielä korostetun reippaasti ovelta menevänsä suihkuun. Mirek ei reagoinut, hän oli omissa maailmoissaan, kuten aina juuri ennen näyttelyn alkua. Silloin miehen kanssa ei kannattanut yrittää keskustella mistään itselle tärkeästä, koska seurauksena oli yleensä vain pettymys siitä, ettei tämä kuunnellut tai muistanut myöhemmin mitä oli sanottu. Lisäksi Eevillä oli kummallisen taikauskoinen olo. Jos hän sanoisi jotain mahdollisesta raskaudesta, saattaisi sen mahdollisuus kadota samalla hetkellä, kun hän avaisi suunsa. Hän oli pettynyt liian monta kertaa, ja se oli tehnyt hänet varovaiseksi.

Suihkun jälkeen Eevi huomasi pomonsa soittaneen ja laitaneen viestin WhatsAppissa. Juurisen viestit muistuttivat entisajan sähköitä, hän käytti aina kiihtyneenä suuria kirjaimia ja useita huutomerkkejä.

VAPAAPÄIVÄ SEIS! KANUUNAKALLIODEN EDUSTALTA
LÖYTÄNYT RUUMIS!!

Eevi hätkähti lukiessaan viimeisen sanan. Hänen mielensä täytti kysymysten sarja ja järkytys siitä, että joku oli kuollut. No, ainakin hän pääsisi kirjoittamaan muustakin kuin liikenejärjestelyistä tai rakennusluvista. Hän puki nopeasti ylleen ja nappasi autonavaimet eteisen naulasta. Mirek näytti kysyvältä ja aavistuksen närkästyneeltä, kun Eevi harppoi hänen ohitseen ja huikkasi portista ulos mennessään, ettei suunnitellusta yhteisestä päivällisestä tulisi tänään mitään. Nyt oli sellainen tilanne, että hänen oli pakko tehdä töitä.

2. LUKU

Kun Eevi oli päässyt liikkeelle, hän soitti puhelun Juuriselle. Miehen möreä ääni kuulosti vielä normaaliakin matalammalta auton kaiuttimen läpi.

”Olen jo matkalla, onko joku muu tulossa?” Eevi kysyi.

”Näin toukokuussa on vähän hiljaista apukäsien suhteen, joten joudut itse ottamaan kuvat.”

”Voin ottaa kuvat kännykällä, mutta jos en pääse lähelle, voi niistä tulla aika suttuisia.”

”Se ei haittaa, mutta jotain kuvia ja videota meillä pitää olla, ja mielellään verkossa mahdollisimman pian! Tässä on hyvät mahdollisuudet saada meidän uutinen läpi isoissa medioissa.” Juurisen ääni kohosi loppua kohden innostuksesta. Mies oli kiihdyksissä, ja oli vaikea sanoa, johtuiko se siitä, että jotain näin dramaattista oli tapahtunut vai siitä, että tapahtumat toisivat valtakunnallista huomiota hänelle ja hänen luotsaamalleen lehdelle, Suupohjan Kaiulle.

Ajaessaan Kanuunakallioille Eevi ohitti Paviksen risteyksen ja näki, kuinka ravintolan uusi omistaja, Harri Kanava, oli pystyttämässä uutta kylttiä risteykseen. Kesäravintola Pavis, siinä luki. Eevi heilautti kättään miehelle, joka vastasi iloisesti vilkuttaen. Eevi oli tehnyt jutun uusista omistajista, kun he

vappuna avasivat paikan. Harri ja hänen vaimonsa vaikuttivat mukavilta, ja toiveena oli, että he pysyisivät Paviksen ruoris-
sa kauemmin kuin edeltäjänsä. Tuon kauniin, 1800-luvulta
peräisin olevan rakennuksen ravintoloitsijat olivat vaihtuneet
tiheään. Kristiinankaupungin kesät olivat ihania, mutta har-
va muualta tullut jaksoi pitkien ja hiljaisten talvien läpi kau-
pungissa. Eevi itse suorastaan odotti talvea. Hänen oli helppo
nähdä itsensä keskittymässä töihin ja tavalliseen elämään hil-
jaisina kuukausina, kun turistit olivat poissa.

Mitä lähemmäs Eevi pääsi Kanuunakallioita, sitä suurem-
maksi kasvoivat jännitys ja epämääräinen huonon olon tun-
ne hänen sisällään. Kääntyessään parkkipaikalle hän huoma-
si, että ainakin poliisi oli jo paikalla. Parkkipaikalla oli myös
lapsiperhe, jonka vanhemmat pakkasivat lapsiaan ja varus-
teitaan perhefarmariinsa pikavauhtia. Heidän merenranta-
päivänsä oli saanut juuri järkyttävän käänteeseen, ja sen huoma-
si vanhempien ilmeistä. Kun he lähtivät autollaan liikkeelle,
kuuli Eevi auton ikkunoista Arne Alligator -laulun, joka oli
varmaankin laitettu soimaan, jotta vanhemmat säästyisivät
hankalilta kysymyksiltä. Eevi mietti hetken, mitä kautta kier-
täisi kallioille, ja päätti sitten mennä lyhyempää ja vaikea-
kulkuisempaa reittiä vesirajan läheltä.

Kun Eevi pääsi näköalapaikalle, aurinko paistoi kirkkaana.
Hän laittoi aurinkolasit silmilleen nähdäkseen paremmin,
mitä paikalla tapahtui. Paikalla oli ainakin kolme virka-asui-
ta poliisia, ensihoitajat sekä merivartiosto. Muutama utelias
paikalle eksynyt näytti katselevan tapahtumia metsänreunas-
ta, ja yksi poliiseista oli juuri menossa heitä kohti.

Ruumis kellui rantakallioiden ja merivartioston ve-
neen välissä kammottavana yksityiskohtana muuten niin
kauniissa ja aurinkoisessa maisemassa. Ensihoitajien

toiminnasta tai pikemminkin toimimattomuudesta Eevi päätteli, ettei mitään ollut enää tehtävissä. Hän napsi pari kuvaa vastavaloon, vaikka tiesi, ettei luultavasti voisi käyttää niitä. Niistä voisi kuitenkin jälkikäteen tarkistaa tilanteen kokonaiskuvan. Sitten hän alkoi kuvata videota. Yksi poliiseista äkkäsi hänet ja lähti kävelemään kiireellä häntä kohti.

”Hei, voisitko olla kuvaamatta. Millä asialla olet täällä?” Nuorehko miespoliisi haki auktoriteettia ääneensä.

”Toimittaja Eevi Manner, Suupohjan Kaiusta. Voitko kertoa mitä on tapahtunut?” Eevi kysyi kaikkein ystävällisimmällä äänellään.

”Medialle kommentoi ainoastaan tutkinnanjohtaja, ja hänellä on nyt vähän muutakin tekemistä, kuten varmasti ymmärrät. Voitko lopettaa sen kuvaamisen?”

”Ymmärrän kyllä. Meillä on kuitenkin Suomessa sellainen juttu kuin lehdistönvapaus, ja minulla on oikeus kuvata täällä.”

”Ja minulla on oikeus puuttua siihen, että häiritset poliisin työtä!”

”Miten minä häiritsen poliisin työtä?”

”No kuvaamalla, et anna meille rauhaa ja kuvaat!” poliisi intti selvästi hermostuneena.

”Kuvaaminen yleisellä paikalla ei ole kiellettyä, sen luulisi poliisin hyvin tietävän. Voisitko pyytää tutkinnanjohtajan paikalle, niin voin hänen kanssaan sopia pelisäännöistä. Meidän keskustelumme ei selvästikään johda mihinkään”, Eevi toteisti tylysti.

”Tässä on vähän tärkeämpää hommaa kuin pitää huolta lehdistön oikeuksista ja kuvausluvista. Nyt pyydän sinua poistumaan!”

Mies tarrasi aivan liian kovaa kiinni Eevin käsivarresta ja lähti retuuttamaan häntä poispäin.

”Hei! Lopeta!” Eevi huusi ja tunsi, kuinka ahdistus särki hänen ääntään.

”Laajavuori, mitä täällä tapahtuu?” kuului miesääni läheltä heitä.

Samalla hetkellä kun siviilivaatteisiin pukeutunut poliisi avasi suunsa, yhdisti Eevi tämän kävelytavan ja äänen ja tajusi, että heitä kohti kävelevä poliisi oli Mats Bergholm, hänen nuoruuden poikaystävänsä ja ensirakkautensa. Eevi tunsi samaan aikaan suurta helpotusta ja hämmennystä. Mats pistäisi varmasti tämän idioottipoliisiin ruotuun. Mutta mitä Mats teki täällä, hänhän oli muuttanut Vaasaan vuosia sitten? Mies otti aurinkolasit silmiltään, ja Eevi teki samoin. Hän näki Matsin ilmeestä, että tämä tunnisti hänet. Jokin miehen asenteessa pehmeni, ja tämän silmät ja hymy näyttivät aidon ilahtuneilta. Eevyä retuuttanut poliisi näytti ärtymyksensä vielä varsin avoimesti, vaikka riuhtaisikin nopeasti kätensä irti Eevistä tajutessaan Matsin ja Eevin tuntevan toisensa.

”Tämä toimittaja häiritsee poliisin työtä, ja yritin ystävällisesti pyytää häntä lopettamaan kuvaamisen.”

”Voin kertoa, että tämä poliisi ei ollut alkujaankaan ystävällinen, ja häneltä on jäänyt väliin kaikki tieto siitä, mitä toimittaja saa tai ei saa tehdä tällaisessa tilanteessa”, Eevi tiuskaisi pidellen käsivarttaan.

Eevi yritti parhaansa mukaan pitää kyneleitä kurissa, jotta ne eivät veisi häneltä uskottavuutta. Hän kirosi mielessään herkkyytensä, sen, että kaikki suuret tunteet tulivat hänestä ilmi usein itkuna. Hän pyyhkäisi nopeasti silmiään ja keskitti ajatuksensa siihen, että ääliöpoliisi saisi varmasti pian kuulla tökeröstä käytöksestään.

”Saamme pian eristysnauhan tuohon rantaan, ja sitä ei saa ylittää, mutta muuten täällä saa kuvata ja kulkea kuten haluaa”, Mats lateli nuoremmalle poliisille lievää ärty-mystä äänessään. ”Jos siirtyisit Laajavuori avuksi laittamaan sen eristysnauhan paikoilleen, niin minä jatkan tästä”, Mats enemmän komensi kuin pyysi.

Laajavuori mutisi jotain mennessään ja oli selkeästi tyyty-mätön siihen, miten tilanne oli mennyt. Mats kääntyi Eeviin päin ja otti askeleen lähemmäs. Hetken näytti siltä kuin mies olisi halunnut halata Eevyä.

”Eevi Manner, det var länge sen”, Mats sanoi lämpöä äänes-sään, ja hän haroi muutaman kerran auringon vaalentamaa tukkaansa tavalla, joka oli Eeville enemmän kuin tuttu. Eevi katsoi miehen kaulassa roikkuvaa tunnistekorttia ja tajusi, et-tei ollut tätä ennen nähnyt Matsia työroolissa. Heidän aikansa oli aikaa ennen aikuisuutta, ennen ammatteja.

Eevi ehti rekisteröidä Matsin tuoksun, joka oli sama kuin vuosia sitten. Mies tuoksui aina mereltä ja auringolta. Eevi otti askeleen taaksepäin ja kysyi sitten hymyillen:

”Mitä sinä täällä teet? Ettekös te asu edelleen Vaasassa?”

”Joo, asun kyllä, mutta olin mökillä, kun tieto tästä tuli, ja meillä kun on koko Pohjanmaan ja erityisesti Suupohjan alue vastuullamme, niin tässä sitä ollaan. Olen tosi pahoilla-ni nuoremman kollegan käytöksestä, se ei ollut asiallista. Ny-kyään vaan on enemmän sääntö kuin poikkeus, että ihmiset esimerkiksi auttamisen sijaan alkavat vain kuvaamaan, ja sii-tä on meillä puhuttu paljon töissä.”

”Siinä kannattaisi kyllä erottaa tavalliset kansalaiset ja toi-mittajat”, Eevi tokaisi.

”Näin on. Voinko auttaa sua jotenkin?”

”Voitko kertoa vielä mitään siitä mitä on tapahtunut?”

”No just sen verran kuin varmaan jo tiedätkin. Merestä on löytynyt ruumis.”

”Tiedätekö jo, kuka on kyseessä?” Eevi yritti löytää neutraalin sävyn ääneensä.

”Ei vielä, kohta merivartioston avulla nostetaan ruumis. Ja vaikka tietäisin, en silti kertoisi, kyllähän sä sen ymmärrät. Kuolinsyytä ja ruumiin henkilöllisyyttä aletaan vasta selvittämään.” Mats hymyili tuttua, hieman surumielistä hymyään.

”Tietenkin. Voidaan tehdä niin, että otan nyt rauhassa kuvat ja videota, ja soitan vaikka sulle myöhemmin?”

”Niin no, nämä asiat tulee kyllä sitten meidän tiedotuksen kautta”, Mats vastasi lievää epäröintiä äänessään.

”Bergholm!” yksi poliiseista huusi kauempaa.

Mats vakavoitui silminnähden ja huikkasi Eeville, että nyt pitää mennä, oli kiva nähdä. Sitten mies lähti harppomaan kallioita pitkin kohti vedenrajaa.

Eevi käveli lähemmäs ja nappasi lisää kuvia nyt kun siihen oli lupa ja mahdollisuus. Ruumis kellui merivartioston veneen ja rannan välissä rauhallisesti. Lähelle oli jo pysähtynyt muutama muukin veneilijä, ja hiljaisuus, jolla he kaikki seurasivat poliisin ja merivartioston toimintaa, tuntui Eevistä karmivalta. Hän otti silti vielä muutaman kuvan. Mats oli selkeästi syvällä ammattiroolissaan ja odotti, että muut tekisivät sen mitä piti. Tämän naispuolinen kollega komensi kovaäänisellä liian lähellä utelevia veneilijöitä kauemmas ja pyysi sitten merivartioston miehiä työntämään ruumista varoen kohti rantaa. Eevi itse tunsu aina näin dramaattisilla hetkillä seuraavansa tapahtumia etäältä, kuin hän ei olisi täysin läsnä vaan työroolinsa takana piilossa. Hän tarkkaili toimintaa ilman tunteita tai reaktioita. Joskus nuorempana tämä piirre oli häirinyt häntä, mutta toimittajan työssä hän koki

sen hyödyksi. Asioiden tarkkailu ja muistiinpanot ensin, tunteet vasta myöhemmin. Eevi käveli lähemmäs vesirajaa, aivan eristysnauhan reunaan nähdäkseen paremmin, mutta samassa ääliöpoliisi tuli hänen eteensä ja pyysi häntä astumaan kauemmas. Eevi kirosi äänettömästi ja käveli mielenosoitukSELLISESTI sivummalle katsomaan, kuinka sukeltaja pääsi veteen ruumiin luo ja käänsi varovasti ruumiin kasvot ylöspäin. Täyden hiljaisuuden vallitessa sukeltaja ujutti ruumispuusilla vuoratut parit veteen ja ruumiin alle, ja ääliöpoliisi auttoi nostamaan ruumiin kalliolle. Naispoliisi oli tällä välin levittänyt näkösuojan kolmeen suuntaan, ja Eevi näki Matsin vakavan ilmeen, kun tämä käveli suojapuvussaan näkösuojaan tarkastamaan ruumista. Eevi otti vielä muutaman kuvan ja videon näkösuojasta ja kallioista ja lähti sitten kävelemään parkkipaikkaa kohti. Hänen vatsassaan muljahteli jo epämurkava tunne, ja hän yritti rauhoittaa mielensä kiihtymystä keskittymällä joka askeleeseen. Oman autonsa suojaan päästyään Eevi antoi itkun tulla nopeana ja voimakkaana. Sitteen hän nappasi nenäliinapaketin auton ovesta, niisti ja tunsii olonsa heti paljon paremmaksi. Nyt oli aika jatkaa töitä, keskittyä niihin ja siihen mitä oli tapahtunut, ei siihen mitä kaikki tapahtunut oli saanut hänet tuntemaan.

3. LUKU

Mats yritti pitää päänsä kylmänä, vaikka hänen tunteensa olivat vaihdelleet viimeisten tuntien aikana järkytyksestä iloon ja huonosti peitetystä ärtymyksestä jännitykseen. Järkytys johtui ruumiin löytymisestä, ilo Eevin jälleennäkemisestä ja ärtymys Laajavuoren käytöksestä. Nyt häntä jännitti tieto siitä, kuka kuollut henkilö oli ja mitä tälle oli tapahtunut. Tärkeintä oli saada ensikäsitys ruumiin tilasta ja toivottavasti löytää jokin vihje siitä, kuka oli kyseessä.

Ylikonstaapeli Line Bäckström liittyi Matsin seuraan ja ojensi tälle mentolisalvaa nenän alle laitettavaksi. Ruumiin haju oli tältäkin etäisyydeltä todella voimakas, ja Bäckström yökkäili edelleen, vaikka oli jo laittanut salvaa itselleen ennen näkösuojan asettamista. Mats oli kiitollinen, että Bäckström oli osannut ajatella tätä puolta hukkumistapauksen ollessa kyseessä, ja sipaisi reilusti salvaa nenänsä alle. Sitten hän veti suojahaalarin vaatteidensa päälle, laittoi kumihanskat käsiinsä ja astui näkösuojaan.

Ensimmäisenä Matsin tajuntaan iski haju voimakkuudella, joka oli salvasta huolimatta pahempi kuin hän muisti. Tuntui kuin haju olisi tunkeutunut hänen silmiinsä ja nenäänsä, ja hän yritti hengittää suun kautta, mutta vahinko oli

jo tapahtunut. Mats räpytteli silmiään ja yritti keskittää kaiken energiansa siihen, ettei käyttäisi hajuaistiaan juuri nyt.

Mats oli nähnyt oman osansa kuolleita ihmisiä elämänsä aikana, eikä hän koskaan lakannut ihmettelemästä sitä, miten vähän ihmisessä oli jäljellä ihmistä, mitään inhimillistä, kuoleman jälkeen. Ruumis oli todella vain tyhjä kuori sen jälkeen, kun elämä oli sammunut. Vain hetki sitten ruumis oli ollut henkilö, yksilö täynnä ajatuksia, tunteita ja mietteitä tulevista, ja nyt jäljellä oli vain bakteerien turvottama ruumis.

Ruumiilla oli yllään mustat farkkushortsit ja bändipaita, josta Matsille tuli olo, että hän oli nähnyt sen jossain aiemmin. Kylmävä tunne hänen sisällään kasvoi, kun hän mietti, oliko hän nähnyt tuon bändin logon poikansa soittolistoilla. Mutta hänen poikansa oli elossa ja hyvissä voimissa Vaasassa, hän oli viestinyt tämän kanssa viimeksi tänään. Siitäkin huolimatta, että Mats ymmärsi, ettei kyseessä voinut olla hänen oma poikansa, kulki pelon ja järkytyksen tunne hänen lävitseen. Kuollut henkilö oli pitkä, ainakin 180-senttinen, ehkä ylikin. Ruumis oli pöhötynyt, sen iho oli kelmeän valkoinen, ja veri oli pakkautunut erityisesti vatsan alueelle lautumiksi. Kasvoihin ja hiuksiin oli tarrautunut vaaleanvihreää merilevää. Mats hengitti muutaman kerran suun kautta syvään, sulki silmänsä pieneksi hetkeksi ja toivoi mielessään, ettei kyseessä ollut kukaan hänen tuttavansa tai tuttavan lapsi. Sitten hän siirsi merilevän pois kasvoilta.

Kuolleen henkilön silmät olivat auki ja tuijottivat ei-mihinkään. Sarveiskalvot olivat muuttuneet jo sameiksi. Henkilön kasvoissa näytti olevan myös ruhje vasemman silmän ympärillä. Myös Bäckström oli saanut suojapuvun ylleen ja tuli näkösuojaan kameran kanssa. Hän aloitti ottamalla yleiskuvan ja siirtyi sitten kuvaamaan kuolleen henkilön kasvoja.

Mats huomasi, että tämä tunnisti ruumiin. Nainen hätkähti selkeästi, ja järkytys levisi epäuskon kanssa hänen kasvoilleen.

”Voi ei, mä tunnen hänet! Tuo on Jonas, Jonas Snellman!” Bäckströmin ääni rikkoutui järkytyksestä.

”Osaatko kertoa hänen vanhempiansa nimet, poika on arvatenkin alaikäinen?”

”Ei hänellä ole kuin äiti, Sara Snellman. Ja Jonas on 17-vuotias. Oli”, Bäckström vastasi hiljaa.

”Meidän pitää tavoittaa äiti mahdollisimman pian.”

Ruumiin henkilöllisyys varmistui, kun tämän shortsien etutaskusta löytyi lompakko. Se sisälsi henkilökortin, pankkikortin ja kirjastokortin sekä 300 euroa käteistä. Mats pani merkille ison summan. Se ei ollut ihan tyypillinen noin nuorelle henkilölle. Laajavuori tuli avustamaan Bäckströmiä ruumiin pakkaamisessa ruumispuussiin. Mies tosin yökkäili niin pahasti, että Mats pelkäsi tämän oksentavan ruumiin päälle. Jotenkin tämä sai kuitenkin pidettyä itsensä kurissa, ja ruumis saatiin suljettua tiiviiseen kuljetuspuussiin. Pari merivartioston miestä tuli kantamaan paareja, ja Mats ohjasi heidät kulkemaan ensin kallioita pitkin metsänreunaan ja sitten pitkospuuta pitkin parkkipaikalle, jonne ruumisauto toivottavasti tulisi mahdollisimman pian.

Mats riisui suojahaalarin ja työnsi sen Laajavuoren tuomaan jätesäkkiin. Bäckström briiffasi Laajavuoren samalla ruumiin henkilöllisyydestä.

”Jos Bäckström lähdet mun kanssa kertomaan omaisille, ja Laajavuori, voisit mennä tekemään alustavan raportin. Tavataan sitten asemalla ja kerätään kaikki tapaukseen liittyvä tieto yhteen päivän päätteeksi. Ruumis pitää kuljettaa ruumiinavausmääräyksen tekemisen jälkeen oikeuslääkäril-

le TAYSiin. Laajavuori, voisit myös välittää perustiedot tapah-
tuneesta Vaasaan sekä tiedotukseen. Se, että Suupohjan Kai-
un toimittaja oli täällä ja poistui ennen meitä, tarkoittaa, että
tästä voi olla jo jotain mediassa. On tärkeää saada virallinen
tieto lähtemään mahdollisimman pian.”

”Varmasti se on jo julkaistu kuvan kanssa, sen verran pal-
jon näytti se toimittaja kuvaavan”, Leevi Laajavuori totesi yhä
ärtyneenä.

”Sitä suuremmalla syyllä voisit jo matkalta soittaa Pohjan-
maan poliisin tiedotukseen, kyllä siellä joku päivystäää.”

Mats lopetti keskustelun aiheesta lyhyeen. Hän olisi ha-
lunnut ojentaa nuorempaa poliisia tämän aiemmasta toimin-
nasta, mutta sen aika olisi myöhemmin. Hän ei myöskään
halunnut avata kollegoilleen hänen ja Eevin yhteistä histo-
riaa. Se ei kuulunut tähän tilanteeseen pätäkääkään.